

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

An Information System for Archive Management of Ubon Rajathanee University

ชนิษฐา ทุมมากรณ์

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

e-mail: t.kanittha@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2) เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และ 3) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการให้บริการข้อมูลมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และสามารถรายงานทางสถิติของข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบได้แก่ ฐานข้อมูล MySQL และ ภาษา PHP ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศใช้วิธี Black Box Testing โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้เชี่ยวชาญทางด้านปฏิบัติการปฏิบัติงานจดหมายเหตุและสารสนเทศ ผลการประเมินพบว่าระบบมีประสิทธิภาพการทำงานอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.23 หมายถึงระบบสามารถนำไปใช้งานได้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับระบบงานจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คำสำคัญ: จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ; ฐานข้อมูล ; ระบบสารสนเทศ

Abstract

The purposes of this study were to 1) study and analyze the archive data of Ubon Rajathanee University, 2) develop an archive database system to store archive data, and 3) develop an archive information system of Ubon Rajathanee University, according to the Act of Government Information System 1997, and this system can report the statistics of the archives of Ubon Rajathanee University. This system was developed by using MySQL database and PHP language. The Black Box Testing method was used to evaluate the efficiency of the system by invited experts on the information technology and the experts on the archives and information. The results showed an evaluation average score of 9.23, which indicated that this system works very well and can be used consistently with the current archives system of Ubon Rajathanee University.

Keywords: ARCHIVES OF UBON RAJATHANEE UNIVERSITY ;
DATABASE, INFORMATION SYSTEM

บทนำ

งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้เริ่มต้นดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2541 โดยงานข้อมูลท้องถิ่น ฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บรักษา และค้นคว้าจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย รวมถึงการให้บริการประชาชนเพื่อเปิดโอกาสให้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยดำเนินการรวบรวมเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์ ที่มีคุณค่าด้านการบริหาร คุณค่าด้านการเงิน และคุณค่าด้านกฎหมาย เพื่อเป็นหลักฐานแห่งประวัติพัฒนาการและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นแหล่งค้นคว้าและวิจัยเพื่อนำไปสู่วางแผนและการตัดสินใจที่เหมาะสม จดหมายเหตุซึ่งเป็นเอกสารประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่าของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผ่านมานั้นได้กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ และเอกสารบางอย่างได้มีการสูญหายตามกาลเวลา ต่อมามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ตามคำสั่งที่ 1037/2544 ลงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2544 โดยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย คณะทำงานได้ร่วมกันจัดทำตารางการกำหนดอายุเอกสาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีขึ้น เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานจัดการด้านเอกสารของแต่ละหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย และได้มีการปรับแก้ไข/เพิ่มเติมรายละเอียดภายในคู่มือเพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับการดำเนินการของทุกหน่วยงานทุกๆ 2 ปี

ปัจจุบันงานจดหมายเหตุได้ทำการรวบรวมข้อมูลจดหมายเหตุจากหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการดำเนินงานของงานจดหมายเหตุ ได้ประสบปัญหาในหลายด้าน กล่าวคือ ข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานียังเป็นทะเบียนคุมเอกสารที่บันทึกลงในแบบฟอร์ม ไม่มีการจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูล ทำให้ยากต่อการค้นหา ตรวจสอบ วิเคราะห์ และวางแผนการจัดเก็บข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ข้อมูลจดหมายเหตุที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ได้กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่างๆ ซึ่งงานจดหมายเหตุไม่มีเครื่องมือสนับสนุนการค้นหาและเผยแพร่ข้อมูลจดหมายเหตุ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทำให้ผู้ใช้บริการไม่สามารถค้นหาข้อมูลได้ด้วยตัวเองหรืออาจจะใช้เวลานานในการค้นหา อีกทั้งไม่มีเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกต่อการใช้งาน รวมไปถึงผู้ปฏิบัติงาน ไม่สามารถรายงานสถิติการจัดเก็บและการให้บริการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อช่วยในการจัดเก็บ ค้นหาและให้บริการข้อมูลจดหมายเหตุได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลจดหมายเหตุที่มีอยู่ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว อันก่อให้เกิดประโยชน์จากข้อมูลจดหมายเหตุอย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการให้บริการข้อมูล มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และสามารถรายงานทางสถิติของข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้แบ่งวิธีการดำเนินการพัฒนาระบบออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษากระบวนการงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระบบงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยเริ่มจากการศึกษาระบบงานเดิมในขั้นตอนการจัดเก็บ การจัดหมวดหมู่จดหมายเหตุ การให้บริการและการเผยแพร่ข้อมูลของงานจดหมายเหตุ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีอยู่ สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานจดหมายเหตุ เพื่อสำรวจคุณลักษณะด้านต่างๆ ของงานเดิมรวมถึงการให้บริการ การเผยแพร่ข้อมูล และปัญหาต่างๆ ที่สามารถแก้ไขได้โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ

จากการศึกษาระบบงานเดิม พบว่า งานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นงานที่สังกัดฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีทั้งวัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ มีภาระหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับมอบ รวบรวม ประเมินคุณค่า จัดเก็บ บำรุงรักษา ฝากเก็บ และเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.1 ปัญหาและข้อจำกัดของระบบงานปัจจุบัน

จากการศึกษาระบบงานและการดำเนินงานของงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่ามีปัญหาและข้อจำกัดของระบบงานที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1.1 งานจดหมายเหตุยังไม่มีรูปแบบระบบการบริหารงานจดหมายเหตุที่ชัดเจน ก่อให้เกิดความยุ่งยากและความล่าช้าในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานบ่อยครั้งและมีการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน

1.1.2 เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลจดหมายเหตุได้ว่ามีมากน้อยเพียงใดหรือมีข้อมูลใดอยู่บ้าง ซ้ำซ้อนหรือไม่ เนื่องจากไม่มีระบบฐานข้อมูลสำหรับจัดการข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในขั้นตอนการลงทะเบียน การทำคำอธิบายจดหมายเหตุ และการให้บริการ

1.1.3 การให้บริการ ยังไม่มีระบบการสืบค้นและเผยแพร่ข้อมูลจดหมายเหตุที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ ทำให้ผู้ใช้บริการต้องเสียเวลาในการค้นหาข้อมูลกับเจ้าหน้าที่โดยตรง ทั้งการให้บริการเอกสารต้นฉบับยังมีความเสี่ยงต่อการสูญหายและการเสื่อมสภาพของเอกสารอีกด้วย

1.1.4 ยังไม่มีการทำรายงานสถิติต่างๆ ของการดำเนินงานของจดหมายเหตุ ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ไม่มีข้อมูลในตรวจสอบ วางแผน แก้ไขปัญหาหรือสนับสนุนการตัดสินใจ

2. การวิเคราะห์และออกแบบระบบ

2.1 ผังระบบสารสนเทศการดำเนินงานจดหมายเหตุ

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบให้สามารถใช้งานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เพื่อให้ผู้ใช้ระบบสามารถเข้าถึงข้อมูลจดหมายเหตุได้สะดวกมีประสิทธิภาพ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลจดหมายเหตุได้อย่างคุ้มค่า และสามารถมองเห็นการดำเนินงานจดหมายเหตุที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ระบบที่พัฒนาขึ้นนี้จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ

2.1.1 งานจดหมายเหตุมีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมมากขึ้น

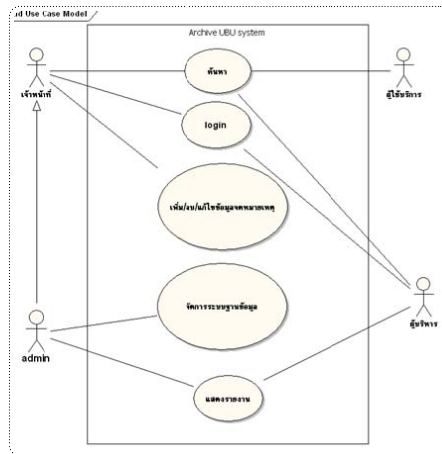
2.1.2 ขั้นตอนของการลงทะเบียนและจัดทำคำอธิบายจดหมายเหตุ สามารถดำเนินการไปพร้อมกันได้ โดยการบันทึกรายละเอียดของข้อมูลจดหมายเหตุลงในแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ในระบบ แล้วระบบจะดำเนินการบันทึกข้อมูลลงในฐานข้อมูลต่อไป ช่วยอำนวยความสะดวกและลดระยะเวลาในการดำเนินการลง นอกจากนั้นแล้ว ระบบยังช่วยในการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อมูลได้ด้วย

2.1.3 การให้บริการ จะสามารถให้บริการได้ 2 แบบ คือ การให้บริการเอกสารต้นฉบับและการให้บริการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลได้ด้วยตัวเอง สะดวกและมีระบบมากขึ้น ทำให้ลดระยะทาง ระยะเวลาในการเข้าถึงข้อมูลจดหมายเหตุได้

2.1.4 การรายงานสถิติต่างๆ ของข้อมูลจดหมายเหตุ สามารถทำได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยการประมวลผลของระบบฐานข้อมูล ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สามารถเรียกใช้งานสถิติต่างๆ ได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

2.2 การวิเคราะห์และการออกแบบระบบ

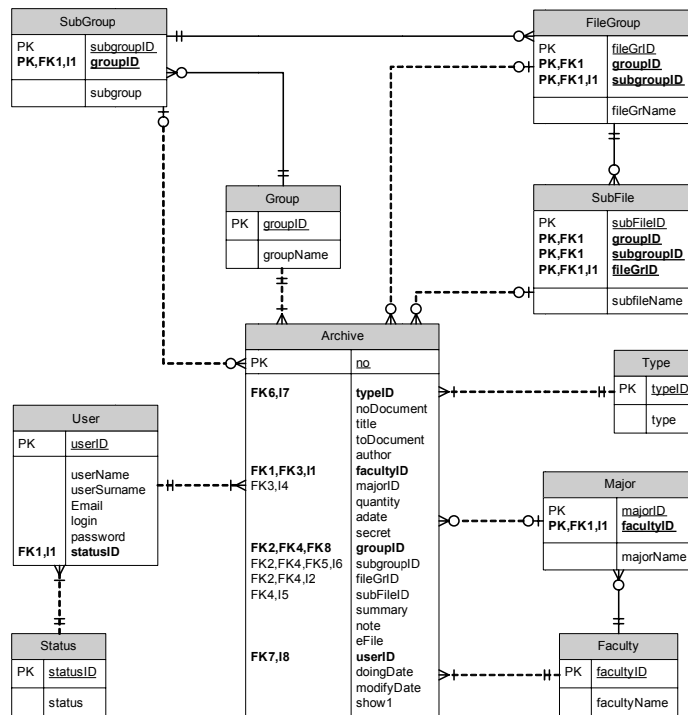
ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีผู้ใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดหมายเหตุ ผู้ใช้บริการจดหมายเหตุ และผู้บริหาร ประกอบด้วยระบบต่างๆ ดังนี้ 1.) การค้นหาข้อมูลจดหมายเหตุ 2.) Login 3.) การเพิ่ม/แก้ไข/ลบข้อมูลจดหมายเหตุ 4.) การจัดการระบบฐานข้อมูล 5.) แสดงรายงาน ดังภาพที่ 1

3. การออกแบบฐานข้อมูล

3.1 โมเดลจำลองความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล

จากขั้นตอนการวิเคราะห์และออกแบบระบบนำมาพัฒนาฐานข้อมูลโดยออกแบบระบบฐานข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งนำเสนอเป็น E-R Diagram (entity relationship diagram) ตามแบบ Crow's Foot ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 2 E-R Diagram ของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

4. การพัฒนาและออกแบบระบบ

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ใช้การพัฒนาโปรแกรมด้วยเทคโนโลยีของ PHP บนระบบปฏิบัติการ Windows XP Service Pack 3 โดยใช้ Apache Web Server 2.2.4 ในการจำลอง Server โดยมี Internet Explorer เป็นตัวแสดงผล

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการออกแบบ Web page รวมถึงเป็น Editor เสริมในการพัฒนาระบบได้แก่ Macromedia Dreamweaver 8 และ EditPlus2.10c

ฐานข้อมูลของระบบใช้ MySQL Database 5.0.37 เป็นฐานข้อมูลสำหรับเก็บเอกสาร และรายละเอียดต่างๆ โดยใช้โปรแกรม phpMyAdmin Database 2.10.2 ในการจัดการฐานข้อมูล

ในส่วนของการตกแต่งภาพและไฟล์ข้อมูลในระบบใช้โปรแกรม Adobe Photoshop 7.0 และ Adobe Acrobat 7.0 Professional

ภาพที่ 3 หน้าจอหลักของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (http://www.lib.ubu.ac.th/archive_ubu)

5. การประเมินประสิทธิภาพระบบ

การหาประสิทธิภาพการทำงานของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ใช้วิธี Black Box Testing ในการทดสอบระบบ โดยแบ่งการทดสอบหาประสิทธิภาพของระบบออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 5.1 ความคิดเห็นด้านความสามารถของระบบตรงต่อความต้องการของผู้ใช้งานระบบ
  - 5.2 ความคิดเห็นด้านความถูกต้องในการทำงานของระบบ
  - 5.3 ความคิดเห็นด้านความสะดวกและง่ายต่อการใช้งานของระบบ
  - 5.4 ความคิดเห็นด้านการรักษาความปลอดภัยของระบบ
- สถิติที่ใช้ในการประเมินคือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลจากการประเมินประสิทธิภาพด้านต่างๆ ของระบบที่พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้เชี่ยวชาญด้านระบบงานจดหมายเหตุและสารสนเทศในเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพด้านการทำงานของระบบ

ที่	ผลการประเมิน	ค่าเฉลี่ยเชิงปริมาณ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยเชิงคุณภาพ
1	ด้านความสามารถของระบบตรงต่อความต้องการของผู้ใช้งานระบบ	9.28	0.80	ดีมาก
2	ด้านความถูกต้องในการทำงานของระบบ	9.20	0.99	ดีมาก
3	ด้านความสะดวกและง่ายต่อการใช้งานระบบ	8.60	0.92	ดี
4	ด้านการรักษาความปลอดภัยของระบบ	9.25	0.79	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย		9.23	0.87	ดีมาก

หลังจากทราบผลการประเมินประสิทธิภาพเชิงคุณภาพของระบบงานในแต่ละด้านแล้วได้นำผลการประเมินในแต่ละด้านผ่านกระบวนการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย พบว่าได้ค่าเฉลี่ยจากการประเมินเท่ากับ 9.23 ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก และสามารถนำไปใช้ในการจัดการข้อมูลจดหมายเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นมาช่วยทำให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงานของงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังต่อไปนี้

1. งานจดหมายเหตุมีรูปแบบระบบการบริหารงานจดหมายเหตุที่ชัดเจน ด้วยระบบที่พัฒนาให้สามารถใช้งานบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ระบบมีรูปแบบการจัดเก็บรายละเอียดข้อมูลจดหมายเหตุด้วยการลงรายการบรรณานุกรมตามหลักการที่ประยุกต์ขั้นตอนการดำเนินงานระหว่างการลงทะเบียน การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นของหลักวิชาการจดหมายเหตุ และการลงรายการบรรณานุกรมเบื้องต้นของหลักวิชาทวารวดีศึกษาศาสตร์มาใช้ร่วมกัน ผู้ใช้งานสามารถเข้าใจรายละเอียดการลงรายการบรรณานุกรมได้ง่ายและใช้งานได้สะดวก

ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีความรู้ความสามารถทางด้านจดหมายเหตุหรือบรรณารักษศาสตร์โดยตรงก็สามารถปฏิบัติงานได้ ระบบนี้ยังเป็นระบบงานที่เป็นระบบงานกลางที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานที่มีการปรับเปลี่ยน ผู้ปฏิบัติงานบ่อย สามารถดำเนินงานต่อเนื่องกันไปได้นอกจากนั้นแล้ว การกำหนดสิทธิ์ให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าสู่ระบบการทำงานได้แตกต่างกันตามสถานะของแต่ละคน ยังทำให้ระบบมีความปลอดภัยมากขึ้นอีกด้วย

2. ในการดำเนินงานจดหมายเหตุ หากไม่มีระบบการตรวจสอบข้อมูลที่ดี หอจดหมายเหตุจะได้รับเอกสารหรือของเหลือใช้ รวมทั้งของเก่าที่ไม่ใช้แล้วจากหน่วยงานและบุคคลในมหาวิทยาลัย ในปัจจุบันงานจดหมายเหตุได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำตารางกำหนดอายุเอกสารเพื่อใช้เป็นคู่มือในการโอนย้ายเอกสารจากหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้แบ่งหมวดหมู่เอกสารออกเป็น 15 หมวดด้วยกัน การบริหารงานเอกสารที่มีการกระจายเอกสารออกไปตามหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือข้อมูลนั้นๆ เมื่อมีการประเมินคุณค่าเอกสารอาจเกิดความซ้ำซ้อนของเอกสารหรือข้อมูลที่ได้รับเข้ามาได้ เมื่อนำระบบที่พัฒนาขึ้นมาใช้ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดหมายเหตุสามารถค้นหาและตรวจสอบข้อมูลจดหมายเหตุได้ ทำให้ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีลง ซึ่งส่งผลให้ช่วยลดงบประมาณในการดำเนินการและการจัดหาครุภัณฑ์ และลดพื้นที่ของอาคารที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลจดหมายเหตุ นอกจากนั้นแล้ว ตามหลักการเก็บรักษาเอกสารจดหมายเหตุในอาคารหรือคลังเอกสารจะต้องมีการควบคุมอุณหภูมิและความชื้นของอากาศ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเสื่อมสภาพของเอกสาร ระบบที่พัฒนาขึ้นช่วยแก้ไขปัญหานี้โดย อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บเอกสารให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งเป็นผลดีต่อการบริหารจัดการงานจดหมายเหตุ

3. ระบบที่พัฒนาขึ้นจะเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ออกสู่สาธารณชน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเอกสารเหล่านี้จะเป็นหลักฐานอ้างอิงที่แสดงถึงการปฏิบัติงาน การบริหารกิจกรรมทางการศึกษาที่ถือเป็นประวัติและพัฒนาการของมหาวิทยาลัยที่มีความสำคัญในการใช้ค้นคว้าอ้างอิงข้อมูลประวัติศาสตร์ การเมือง กฎหมายและวัฒนธรรม นอกจากนั้นแล้วยังเป็นพยานหลักฐานทางการเงินและทางกฎหมายในการช่วยคุ้มครองปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยที่ถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้สามารถใช้เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยในการกำหนดนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนงาน และการพัฒนามหาวิทยาลัยในอนาคต ใช้ประกอบการตัดสินใจ การวิเคราะห์งาน ตลอดจนการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ เพื่อประสานงานให้เกิดความต่อเนื่อง เอกสารหรือข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่ที่หน่วยงานและบุคคลต่างๆ รวมอยู่ที่แหล่งเดียวกัน จึงช่วยลดเวลาในการเสาะหาและช่วยอำนวยความสะดวกและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการให้บริการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งเหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญกับชีวิตประจำวัน การให้บริการจดหมายเหตุมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น การจัดหมวดหมู่และการลงรายการบรรณานุกรมข้อมูลจดหมายเหตุทำให้เกิดความเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ใช้บริการจึงเข้าถึงข้อมูลจดหมายเหตุได้ตรงกับความต้องการและใช้ประโยชน์จากข้อมูลจดหมายเหตุได้อย่างคุ้มค่า

5. ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถรายงานสถิติต่างๆ ของการดำเนินงานของจดหมายเหตุได้ ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจดหมายเหตุสามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ตรวจสอบ วางแผน แก้ไขปัญหาหรือสนับสนุนการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงาน บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ การจัดหาทรัพยากรจดหมายเหตุ อาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมกับการจัดเก็บเอกสารและวัสดุประเภทต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาในระบบในครั้งนี้ ได้รับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. พัฒนารูปแบบการรายงานสถิติให้สามารถรายงานสถิติในส่วนของผู้ใช้บริการได้ด้วย ซึ่งข้อมูลรายงานสถิตินั้นจะนำไปสู่การจัดหาข้อมูลจดหมายเหตุให้ตรงกับความต้องการมากที่สุด นอกจากนี้แล้วควรมีการเผยแพร่ข้อมูลรายงานสถิติให้ผู้ใช้บริการทราบด้วย เช่น ปริมาณหรือจำนวนข้อมูลจดหมายเหตุ

2. พัฒนาความสามารถด้านการสืบค้นข้อมูล ควรมีการเพิ่มการสืบค้นแบบตรรกบูลีน (เงื่อนไขมากกว่า 1 เงื่อนไข) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลได้ตรงกับความต้องการมากขึ้น

3. พัฒนาด้านการออกแบบหน้าจอให้มีความโดดเด่นและดึงดูดความสนใจยิ่งขึ้น ควรเพิ่มข้อมูล การให้ความรู้เกี่ยวกับจดหมายเหตุ ให้ผู้ใช้บริการเห็นความสำคัญและประโยชน์ของจดหมายเหตุ ตลอดจนการแบ่งหมวดหมู่ของข้อมูลจดหมายเหตุตามคุณค่าของจดหมายเหตุในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร การเงิน งบประมาณ กฎหมาย และด้านประวัติศาสตร์การค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อีกช่องทางหนึ่ง

4. ในด้านการบริหารงานจดหมายเหตุ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง โดยกำหนดให้อยู่ในแผนงานมหาวิทยาลัย และถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายหลักที่สำคัญ มีการกำหนดแผนงานอย่างชัดเจน ตั้งแต่นโยบาย การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งการบริหารงานอย่างรอบคอบ ซึ่งอาจกำหนดเป็นพระราชบัญญัติ ประกาศ หรือระเบียบการจัดตั้ง หอจดหมายเหตุให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของการบริหารเอกสารของหน่วยงานและโอนย้ายเอกสารที่มีคุณค่าเป็นจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัยเข้าสู่งานจดหมายเหตุอย่างเป็นระบบ นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานจดหมายเหตุของมหาวิทยาลัย หากงานจดหมายเหตุได้เริ่มต้นไปพร้อมๆ กับการจัดตั้งมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะสามารถเก็บเอกสารการบริหารและดำเนินงานไว้ได้อย่างครบถ้วนตามที่ควรจะเป็น

รายการอ้างอิง

กฤษมันต์ วัฒนามรงค์. (2550). เอกสารประกอบคำบรรยายให้กับนักศึกษาหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและพัฒนาชนบท. คณะเกษตรศาสตร์:

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

จิราภรณ์ ศิริธร. (2538). การประเมินระบบจดหมายเหตุของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ใช้ระบบห้องสมุดไดนิคส์.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชัยนต์ หิรัญพันธุ์. (2547). มีอะไรในหोजดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพายัพ. *จดหมายข่าวจดหมายเหตุไทย*, 1(1), 17-20.
- ดาวนภา สุขะนนท์. (2549). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดาวเรือง แนวทอง. (2548). แนวทางการจัดตั้งหोजดหมายเหตุมหาวิทยาลัย, *จุลสารจดหมายเหตุธรรมศาสตร์*, (8), 98-108.
- พัชรี พันดาวงษ์. (2536). การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บและค้นคืนวัสดุจดหมายเหตุของโครงการจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชฐ สายพันธ์. (2548). หोजดหมายเหตุ หอสมุดแห่งชาติ และนานาหอสมุดในเวียดนาม, *จดหมายข่าวจดหมายเหตุไทย*, 2(1), 25-29.
- พิบูลศิลป์ วัฒนะพงศ์ และพญา พุทธสมัย. (2550). “ก้าวต่อไปของหोजดหมายเหตุ หอประวัติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”, ใน *สัมมนาเรื่องหोजดหมายเหตุ หอประวัติ ดำเนินการอย่างไรดี*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วนิดา สมตระกูล. (2547). *คู่มือการดำเนินงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. งานข้อมูลท้องถิ่น ฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ศุภวรรณ รัตน์มณี. (2548). การพัฒนาระบบสารสนเทศดิจิทัล จดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2542). *โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านจดหมายเหตุ หोजดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมสรวง พฤติกุล. (2539). *หลักและแนวปฏิบัติงานจดหมายเหตุสำหรับภาครัฐและเอกชน*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- _____. (2548). การบริหารงานจดหมายเหตุ. ใน *เอกสารประกอบการประชุมประจำปีสมาคมจดหมายเหตุไทย 2548*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมจดหมายเหตุไทยและสำนักหोजดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร.
- _____. (2548). หोजดหมายเหตุแห่งชาติฟิลิปปินส์. *จดหมายข่าวจดหมายเหตุไทย*, 2(1), 31-33.
- สมสรวง พฤติกุล และลำดวน สุขพันธ์. (2541). *คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการจดหมายเหตุ*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- อรัญญ์ เลียงจินดาถาวร, ชนิษฐา ทุมมากรณ์ และวนิดา สมตระกูล. (2545). รายงานผลการดำเนินงานงานบริการวิชาการ โครงการการดำเนินงานจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: งานข้อมูลท้องถิ่น ฝ่ายหอสมุด สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.